

MAIL OBERT

De la nit al dia

Per VICENT PARTAL

Aparentment el clima era el mateix. Entre la matinada de dijous i el matí de divendres poques coses podien haver canviat. I tanmateix ja es veia clar que havien canviat.

Persistia, és cert, l'emoció sincera i la satisfacció generalitzada de la classe política. Han estat mesos molt tensos i no es podia demanar una altra cosa. L'alleujament amb el qual els uns i els altres varen rebre l'acord és comprensible. I era el moment, fins i tot, de gestos tan impacants com el que va protagonitzar Quico Homs deixant que la darrera paraula del ple fos l'homenatge als perseguits per la dictadura, per les dictadures, que acabava d'entonar Lúcia Santos.

Però si bé persistia el clima ja començava a imposar-se la realitat política. I ja es mirava més cap a dins, cap a la posició que els partits tindran a partir d'ara. I també cap a fora: cap a Madrid on aquest estatut ho tindrà molt difícil.

Això explica que cada grup polític es reivindicqués a ell mateix. Que es posara de relleu l'aportació pròpia amb tanta insistència. I que s'intentara tranquil·litzar al votant propi que no ho acaba de veure clar. Així, per posar un exemple, es va veure a Carod recuperar el discurs independentista o a Manuela de Madre parlar en espanyol tranquil·litzant els espanyols - els que hi ha ací i els d'allà.

Les últimes hores han estat patrimoni de la gran política, de la política amb majúscules. I ha començat una nova etapa. A veure si entre tots aconseguen que el difícil tràngol de Madrid desemboque en alguna cosa positiva. Si més no per a nosaltres.

120 a 15

... i ara a veure què diuen a Madrid

El parlament de Catalunya, reunit en sessió solemne, ha aprovat aquest matí el nou estatut d'autonomia. Ho ha fet en una sessió marcada per la cordialitat però també per l'interés de cada grup polític en explicar en detall a les seves pròpies bases el perquè i el com del vot.

Mentre al Parc de la Ciutadella els diputats i els convidats de tota mena es felicitaven per l'acord aconseguit a Madrid la caixa dels trons ja era oberta. El PP ha arribat a demanar la dissolució de les corts per entendre que l'estatut obre el camí a la independència. Les veus més espanyolistes del PSOE també han posat el crit al cel i han deixat entendre que el pas, obligat, de l'estatut per Madrid no serà un camí ni senzill ni fàcil.

D'això en són conscients els polítics catalans. Especialment el president Maragall que s'ha mostrat eufòric per la feina aconseguida. Maragall ha dit que aquest estatut és una proposició concreta del Principat a Espanya i que està segur que no serà senzill però que es pot aconseguir un diàleg franc i fructífer sobre el mateix. Fins i tot ha afirmat que quan s'aprovi aquest estatut a Madrid, per primer vegada en cent anys Espanya tindrà l'oportunitat de reconèixer-se a ella mateixa "com el que és".

El líder de l'oposició, Artur Mas, ha dit que no es vol ni imaginar què passaria si l'estatut fos rebutjat a Madrid. Consideració en la qual ha coincidit amb Josep-Lluís Carod-Rovira.

Negociant fins al final

El nou estatut es va aprovar ahir en una maratonià sessió del ple del Parlament que va acabar a tres quarts de dues de la nit. Passades les nou del vespre, PSC; ICV, ERC i CiU van fer públic un acord sobre el finançament que permetia l'aprovació del nou estatut. Però aquest acord va necessitar una tarda d'intenses negociacions, la suspensió del ple i una nova disputa sobre la laïcitat de l'ensenyament públic. Al final, els partits van mantenir la laïcitat de l'escola pública, però afegint-hi el dret dels pares d'op-
tar per l'ensenyament religiós i

moral dels fills.

Després d'anunciar l'acord, el president de la Generalitat, Pasqual Maragall, i el cap de CiU, Artur Mas, van escenificar-lo deixant-se fotografiar junts, somrient i amb els polzes amunt. La sessió, a partir d'aleshores, es va desenvolupar en un clima de gran cordialitat entre els grups polítics, excepte el PP. Els populars varen reclamar l'aturada del ple per a poder estudiar els acords als quals havien arribat la resta dels grups polítics representats en la cambra.

LES FRASES

Joan Saura (IC-V) "Avui és una de les dates més importants de la història de Catalunya" · "Volem redefinir la relació amb l'estat i la Unió Europea" · "Aquest és un estatut de màxims"

Josep Piqué (PP) "S'intenta canviar la naturalesa de l'estat de les autonomies" · "Els mateixos que avui han pactat aquesta proposició de llei són els qui van pactar tirar terra sobre els fets del Carmel"

Josep-Lluís Carod-Rovira (ERC) "És un pas cap a un objectiu final: la sobirania" · "Esquerra ha fet el que calia, no deixant Convergència fora de l'acord nacional"

Manuela de Madre (PSC) "Volem fer avançar una nova idea d'Espanya" · "La nostra és una proposta de fraternitat i no de separació"

Artur Mas (CiU) "A partir d'aquest moment la responsabilitat l'agafa el PSC" · "Les Corts no tenen l'última paraula" · "No vull ni imaginar les conseqüències si això acabés malament"

Pasqual Maragall (President de la Generalitat) "La pau a Euskadi i l'estatut de Catalunya són les proves de foc de l'Espanya d'avui" · "S'equivoquen els qui pensen que sense el terme nació no val la pena seguir" · "La nostra proposta s'acceptarà"

Les veus crítiques contra un acord molt majoritari

També les plataformes cíviques han fet les primeres valoracions de l'acord sobre l'estatut del Principat. Roger Pons, president de la Plataforma Estatut Ja!, ha dit a VilaWeb que ells valoraven molt positivament l'acord encara que no havien pogut analitzar profundament el text final. Això sí, destaquen que el nou estatut corregeix els dos principals defectes de l'anterior: blinda les competències i proposa un finançament acostat al concert.

Segons la plataforma Treballem per un estatut digne, el nou estatut és un pas endavant innegable i l'acord és positiu, però no del tot. A parer seu, el llenguatge del redactat final és massa ambigu i permetrà interpretacions a la baixa de Madrid. Dit això, aquest estatut sols val si s'entén com un pas endavant cap a l'autodeterminació, i no com un intent d'encaixar el país a l'estat i d'estancar-l'hi.

La Plataforma per la Llengua en destaca uns quants trets positius i uns quants de negatius. Entre els positius, la definició del Principat com a nació i els capítols sobre drets i deures d'ordre lingüístic.

Entre els negatius, que s'haurien pogut millorar, hi ha la definició del català com a llengua comuna o l'obligatorietat d'etiquetar-hi (que l'estatut sols promou, sense obligar-hi). Martí Gasull, en representació d'aquesta entitat, considera que és un bon estatut en qüestions lingüístiques, però que hauria pogut ser més ambiciós.

Altres col·lectis s'han manifestat en contra d'aquest estatut, encara que per motius molt diversos. Maulets, per exemple, ha convocat una concentració i un esmorzar gratuït davant el Parlament aquest matí. Consideren que l'estatut no solucionarà els problemes del Principat però en canvi l'encadenarà encara més amb l'estat espanyol. La Candidatura per la Unitat Popular (CUP), per la seva banda, ha fet una crida als ciutadans perquè es manifestin en contra de l'estatut davant del Parlament perquè nega l'existència dels Països Catalans i no reconeix el dret a l'autodeterminació, entre d'altres motius. En canvi, la plataforma 'Soscat' (SOS Catalunya), es queixa de les intencions de Maragall i els seus aliats de 'separar Catalunya de la resta d'Espanya' i diu que bona part de la societat catalana hi està en contra.

El nou estatut pas a pas

PREÀMBUL

preàmbul del nou Estatut recull el dret dels catalans a "determinar lliurement el seu futur com a poble" i considera que "l'aspiració, el projecte i el somni d'una Catalunya sense cap tipus d'obstacles a la lliure i plena interdependència que una nació necessita avui" mou el text aprovat en el Parlament.

Catalunya, diu el text, "en el seu procés de construcció nacional, expressa la seva voluntat de ser i de continuar avançant en el reconeixement de la seva identitat col·lectiva i el perfeccionament i ampliació de l'autogovern mitjançant aquest nou Estatut".

El text inclou, a més, el decàleg de principis bàsics, drets i deures dels catalans a què el president de la Generalitat, Pasqual Maragall, aspirava i en la redacció del qual va participar decisivament durant el dia d'ahir.

El decàleg s'obre amb la proclamació 'Catalunya és una nació' i la constatació que la Generalitat restablerta el 1931 "mai ha deixat d'existir, en terra pròpia o en l'exili, gràcies a la tenacitat del nostre poble i a la fidelitat dels seus dirigents". Així mateix, assenyala que Catalunya, "afirmant els seus drets històrics, ha desenvolupat

i disposa d'una posició singular en la llengua, la cultura, el dret civil i l'organització territorial".

També proclama que Catalunya "considera Espanya un Estat plurinacional" i que "conviu fraternalment amb els pobles d'Espanya i també és solidària amb la resta del món". Finalment parla de la diversitat de "territoris i gent" de Catalunya, que el dret català serà d'aplicació preferent i de la importància dels drets i els deures dels ciutadans en educació, cohesió social i igualtat.

COMPETÈNCIES

El projecte de nou Estatut amplia les competències exclusives de la Generalitat de Catalunya en més d'una desena, per al que sol·licita diversos traspassos de matèries estatals a través de l'article 150.2 de la Constitució, i reforça la potestat autonòmica mitjançant diverses fórmules jurídiques de "blindatge" contra la intervenció estatal. Segons el text aprovat, Catalunya té competències exclusives en diversos aspectes de la immigració i en la gestió de ports i aeroports, entre moltes altres coses.

Aquest 'blindatge es realitza a través de dos mètodes: la fixació d'una tipologia concreta de competències, en què la

definició de competències exclusives remarca el caràcter "excloent" de l'Estat en aquestes matèries, i el llistat exhaustiu, en l'articulat de cadascuna de les competències, de les matèries concretes que "en tot cas inclou".

El nou Estatut estableix i detalla un total de 55 competències autonòmiques, de les quals 45 són exclu-

sives de la Generalitat almenys en part dels seus preceptes. En l'articulat de cada matèria, es distingeix (si cal) entre les qüestions que són exclusives de la Generalitat i les que són compartides o executives, realitzant un llistat dels assumptes que "en tot cas inclouen" aquestes potestats, com el mínim exigible.

L'argument que comparteixen tots els grups és que la intervenció constant de l'Estat en els últims 25 anys en matèries que l'Estatut vigent ja reservava com exclusives per a Catalunya feia necessari que el nou text no deixés ni una sola esquerra interpretativa que permetés repetir la història.

Les diferències amb l'anterior Estatut de 1979 són notables simplement en el gruix del capítol competencial: mentre el text vigent consta de 19 articles, que es limiten a enumerar 34 competències exclusives de la Generalitat, 7 compartides i 11 executives -detallant alguns aspectes de les competències en matèria econòmica, judicial, de seguretat i mitjans de comunicació-, les competències en el nou Estatut ocupen 61 articles, que dissecionen de manera exhaustiva 55 competències catalanes.

SISTEMA ELECTORAL

El nou Estatut també consolida l'actual règim electoral amb la subsistència de la Disposició Transitòria Quarta de l'Estatut de 1979, que ha funcionat com a llei electoral catalana des d'aleshores. A l'espera de l'aprovació de la llei corresponent i malgrat la insistència del PSC a modificar un sistema que considera que ha afavorit durant anys CiU gràcies a la seva major implantació territorial, el règim electoral de Catalunya mantindria les províncies com a circumscripció electoral amb una assignació fixa de 85 escons per a Barcelona, 17 per a Girona, 15 per a Lleida i 18 per a Tarragona

RELACIONS AMB L'ESTAT I LA UNIÓ

El Títol V és una altra de les novetats de l'Estatut respecte a l'actual marc estatutari català en establir en el seu Capítol I la participació de la Generalitat en institucions, organismes i procediments de presa de decisions de l'Estat que afectin les competències de Catalunya, així com la creació d'una Comissió Bilateral Generalitat-Estat, que es converteix en el "marc general i permanent de relació entre la Generalitat i l'Estat".

El text recull que la Generalitat ha de participar en els processos de designació dels magistrats del Tribunal Constitucional i dels membres del Consell General del Poder Judicial que correspon nomenar al Senat. La proposta es formularia a través del Parlament. També es preveu la designació de representants en els òrgans de direcció del Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i la resta d'organismes estatals que exerceixen funcions d'autoritat reguladora sobre matèries de rellevància econòmica i social relacionades amb competències de la Generalitat.

Es dona potestat a la Generalitat per designar o participar en la designació de representants en els òrgans de direcció dels organismes econòmics i energètics, institucions financeres i empreses públiques de l'Estat amb competències a Catalunya, així com de representants en el Tribunal de Comptes, Consell Econòmic i Social, Agència Tributària, Comissió del Sistema Elèctric, Agència de Protecció de Dades, i Consell de Ràdio i Televisió.

En el Capítol II es regulen per primera vegada en un text legal les relacions de la Generalitat amb la UE. Segons el text, la Generalitat ha de ser informada pel Govern de l'Estat de les iniciatives de revisió dels tractats de la UE i dels processos de ratificació posteriors, de manera que Govern català i Parlament puguin dirigir a l'Executiu central les estimacions que considerin pertinents. S'estableix l'obligació del Govern central d'incorporar representants de la Generalitat a les delegacions espanyoles que participin en els processos de revisió i negociació dels tractats originaris i en l'adopció de nous tractats.

La Generalitat participa en la formació de la posició de l'Estat davant la UE, en els assumptes relatius a les competències o interessos de Catalunya i, de manera bilateral, en qüestions que afectin "directa o exclusivament" Catalunya. Segons el text, la posició expressada per la Generalitat és "determinant" per a la formació de la de l'Estat si afecta competències exclusives i compartides.

El nou Estatut reconeix la participació "directa" de representants de la Generalitat en totes les delegacions espanyoles davant la UE que tractin assumptes de la competència de la Generalitat o que "afectin l'interès de Catalunya", a la vegada que es preveu la possibilitat que la Generalitat, en l'àmbit de les seves competències exclusives, pugui "exercir la representació de l'Estat" en el Consell de Ministres i els òrgans consultius i preparatoris del Consell i de la Comissió i, fins i tot, presidir aquestes institucions i òrgans.

Una altra de les novetats és la capacitat de la Generalitat per aplicar directament el dret de la UE a Catalunya i desenvolupar-lo en l'àmbit de les seves competències, a més de tenir accés directe al Tribunal de Justícia de la UE en els termes que estableixi la normativa europea. La Generalitat pot instar el Govern de l'Estat i el Comitè de Regions a iniciar accions davant l'esmentat tribunal en defensa dels seus legítims interessos.

Es reconeix la capacitat de la Generalitat per gestionar els fons europeus en les matèries de la seva competència, fet que inclou decidir el destí, les condicions de concessió, la regulació del procediment de concessió, tramitació, pagament, control i inspecció. En el cas que els recursos no es puguin territorialitzar, l'Estat ha de motivar-ho d'acord amb el dret i la Generalitat participarà de manera determinant en els òrgans de distribució.

El text també inclou que la Generalitat ha de tenir una delegació davant les institucions europees i que Catalunya, en solitari o al costat d'altres CCAA veïnes, pot ser circumscrició electoral a les eleccions al Parlament europeu, per al qual cal modificar la llei orgànica electoral. La formulació d'aquesta possibilitat va ser qüestionada pel Consell Consultiu, fet que va obligar a una correcció consensuada per tots els grups a excepció del PP.

El Títol estableix que la Generalitat ha de promoure la cooperació amb regions europees que comparteixen interessos amb Catalunya i participar en els organismes internacionals competents en matèries d'interès rellevant per a Catalunya, especialment la UNESCO i altres organismes de caràcter cultural, de manera autònoma, si la normativa corresponent ho permet, o formant part de la delegació espanyola. També es recull l'obligació de la Generalitat de promoure la projecció internacional de les organitzacions "socials, culturals i esportives de Catalunya" i, si és pertinent, la seva "afiliació a les entitats afins d'àmbit internacional".

COMPETÈNCIES 'EXCLOENTS'.

A l'inici del títol, es defineix una "tipologia de competències" per deixar clar que "únicament" la Generalitat té potestat "de manera íntegra i excloent" sobre les seves competències exclusives, amb "l'únic límit que el de respectar les condicions bàsiques a les quals es refereix l'article 149.1.1 de la Constitució" -que reserva a l'Estat la regulació que garanteixi la igualtat en matèria de drets i deures constitucionals. Les "competències compartides" estipulen que l'Estat només podrà dictar "lleis de bases" i el seu desenvolupament a través de reglaments queda reservat "íntegrament" per a la Generalitat, i en les "competències executives" la Generalitat també tindrà certa "potestat reglamentària".

Les webs dels partits van a poc a poc

Les webs dels partits polítics catalans no s'han actualitzat amb la celeritat que era de preveure. Segurament el fet que l'acord es tanqués ja passades les nou de la nit va fer que al llarg de la matinada estiguessin poc actualitzades i de fet pràcticament cap no publicava que hi havia tancat l'acord del nou estatut.

Al llarg del matí les pàgines han començat a canviar, explicant sobretot la visió dels diferents dirigents que han parlat davant del parlament.

Una de les anècdotes del dia l'ha protagonitzat un bromista que ha fet una web falsa de la web a través d'una adreça que és la mateixa que l'oficial del parlament però acabada en .com. Han començat a circular molts correus que parlaven de boicot i d'assalt fins i tot. La broma ha quedat només en això perquè la web del parlament, aquesta sí, ha funcionat molt bé al llarg del debat.

VILAWEB EN PDF

VilaWeb ofereix als lectors en ocasions excepcionals edicions en pdf que es poden imprimir en paper. Trobareu totes les edicions anteriors a www.vilaweb.com/www/vwpdf

Portal, Maresma i Associats SL
 Carrer de les Tàpies, 2 Barcelona 08001 - Telèfon: 93227 66 30
 redaccio@vilaweb.com

Editora: Assumpció Maresma
Director: Vicent Partal
Cap de Projectes: Dolors Castellon
Redacció: Germà Bustamante, Montse Serra, Enric Borràs, Teresa Bau, Josep Casulleras, Martí Crespo, Amaya Ruiz i Josep Maria Foix
Maquetació i infografia: Alex Llopert i Jordi Juan
Sistemes: Albert Salamé i Francesc Pascual
Publicitat: Jaume Prenafeta
Cap d'estil: Jem Cabanes
Secretaria i administració: Rosa Pérez